

Folkhälsomyndigheten

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
elvira.shakirova@regeringskansliet.se

Handläggare
Chatrine Höckertin

Vårt ärendenummer
00862-2017-1.1.3.2

Ert ärendenummer
N2017/01927/TS

Datum
2017 05 29

Sida
1 (2)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över *Ny målstyrning för transportpolitiken; Trafikanalys rapport 2017:1*

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss. Yttrandet utgår från det innehåll i utredningen som ligger inom Folkhälsomyndighetens ansvarsområde och har följande att anföra:

Generella synpunkter

Folkhälsomyndigheten ser positivt på Trafikanalys förslag om att införa prioriteringar för de transportpolitiska målen men skulle samtidigt se att ett jämlikhetsperspektiv överlag genomsyrade formuleringarna och förslagen till indikatorer. När det till exempel gäller det förslag till prioritering som lyder "Ett hälsofrämjande och säkert transportsystem" så ser Folkhälsomyndigheten att denna prioritering med fördel kan knyta an till regeringens mål om att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation. För att åstadkomma detta behöver dock prioriteringen omformuleras och inkludera en skrivning kring jämlikhet i hälsa.

Folkhälsomyndigheten menar att även för flera av de femton indikatorer som föreslås för att följa upp mål och delmål kan jämlikhetsaspekten synliggöras med hjälp av någon socioekonomisk variabel, till exempel utbildningsnivå. Nedan ges exempel på hur detta skulle kunna göras med utgångspunkt i tre av de föreslagna indikatorerna.

Indikatorn Fysiskt aktiva resor

Trafikanalys har identifierat sex mått för att mäta indikatorn och för samtliga mått bedöms att det finns ett utvecklingsbehov. Nya data från Folkhälsomyndigheten bekräftar tidigare resultat om att det finns skillnader mellan olika utbildningsgrupper när det gäller stillasittande fritid, där personer med lägre utbildningsnivå (ej eftergymnasial) i högre grad är stillasittande. Då stillasittande är en riskfaktor för ett flertal sjukdomar vill Folkhälsomyndigheten här göra ett medskick till arbetet med att utveckla indikatorn. I den mån det är möjligt bör socioekonomiska skillnader beaktas när nya resevaneundersökningar ska planeras och genomföras. Det kan till exempel handla om att kartlägga skillnader i tillgänglighet till gång- och cykelvägar utifrån bostadsområden som underlag för tänkbara prioriteringar i särskilt utsatta bostadsområden.

Indikatorn Användbarhet för alla i transportsystemet

I den promemoria som fördjupar och preciserar indikatorerna skriver Trafikanalys att den typ av statistik som endast redovisar en dimension enskilt, till exempel kön, för att synliggöra skillnader i resemönster, ofta ger en förenklad bild av verkligheten. Därför föreslås att fördjupade uppföljningar bör göras utifrån ett intersektionellt perspektiv som sammantaget beaktar relevanta redovisningsgrupper. Folkhälsomyndigheten stödjer detta resonemang men saknar ett tydligare jämlikhetsperspektiv i skrivningen och föreslår därför att de föreslagna måtten kompletteras med möjligheten att synliggöra socioekonomiskt utsatta personers möjligheter att använda och nyttja transportsystemet.

Indikatorn Påverkan på människors livsmiljö

Livsmiljön är av stor betydelse för människors fysiska, mentala och sociala välbefinnande. Samspelet mellan faktorer i livsmiljön och ett visst hälsoutfall kan ibland vara komplext. Två eller flera påverkansfaktorer i miljön kan samverka så att negativa hälsoeffekter förstärker varandra, till exempel att man exponeras för buller och luftföroreningar samtidigt. Folkhälsomyndigheten vill därför poängtera att de tematiska fördjupningar som Trafikanalys föreslår är viktiga komplement då de möjliggör mer djupgående analyser av transportpolitikens och livsmiljöns samlade påverkan på hälsans utveckling för olika grupper i befolkningen.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Anders Tegnell. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Anna Bessö samt enhetschefen Agneta Falk Filipsson deltagit. Utredaren Chatrine Höckertin har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Chatrine Höckertin